

Udvalg: Børne- og Familieudvalget

Mødedato: 16. marts 2016

Mødested: Herningsholmskolens tandklinik, Sjællandsgade 86-88, Herning

Dagsordenpunkter

34. Orientering om rapport om tandsundhed 2015

Sagsnr.: 29.15.04-P05-1-16 Sagsbehandler: Bo Ulrich Bertelsen

Orientering om rapport om tandsundhed 2015

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Shahram Khorami

Sagsresume

Tandsundheden følges nøje med årlige indberetninger til Sundhedsstyrelsen. Den Kommunale Tandplejes såkaldte SCOR-tal for 2015 viser, at børn og unges tandsundhed i Herning Kommune er fortsat helt i top.

Sagsfremstilling

Den Kommunale Tandpleje er forpligtet til årligt at indberette forekomsten af tandsygdom til Sundhedsstyrelsen, hvilket gør det muligt at følge udviklingen i tandsundheden meget nøje og sætte målrettet ind med forebyggelse. Der foreligger således statistiske oplysninger helt ned på klinikniveau.

13.852 børn og unge (3-18 år) i Herning Kommune danner grundlag for sundhedstallene i 2015. Der har i 2015 været en indberetningsprocent på 79,44% på de lovpligtige årgange. Alle børn og unge er set til tandeftersyn ca. hver 14. måned.

Rapporten (vedlagt som bilag) viser tabeller og kurver over Herning Kommune, sammenligning i SCOR-tal Herning, Landet og Region Midt, og mål for tandsundhed i 2017 er indsat.

For de 0 til 10-årige (mælketænder) er tandsundheden i Herning Kommune for 2015 på niveau med landsgennemsnittet og Region Midt.

For de 6 til 18-årige (blivende tænder) er der i 2015 fortsat en fin tandsundhedsfremgang, og Herning Kommunes tandsundhedstal for 2015 er pænere end landsgennemsnittet og Region Midt.

I 2015 forlod 49 % af de 18-årige tandplejen uden huller.

Gennemsnits-cariestilvækst for aldersgruppen 6-18 år er fortsat lav, og helt nede på 0,18%.

Antallet af risikopatienter i alderen 10 til 17 år (DMFS>8) er faldet igen i 2015 til 179 børn- og unge. I 2014 var antallet 192. Gruppen af risikobørn (10-17 år) er reduceret betydeligt siden 2007. Fra 520 i 2007 til 179 i 2015.

Der er fortsat fokus på at opspore disse børn og unge tidligt og sætte ind med cariesforebyggende behandling.

Shahram Khorami deltager under punktet.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	orienteringen tages til efterretning.
----	---------------------------------------

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Bilag

- SCOR 2015

---

35. Orientering om Fastholdelse og rekruttering i Tandplejen

Sagsnr.: 29.15.04-A21-1-16 Sagsbehandler: Bo Ulrich Bertelsen

Orientering om Fastholdelse og rekruttering i Tandplejen

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Shahram Khorami

Sagsresume

For at sikre en stabil drift samt faglig forsvarlig tandlægearbejde vil tandplejen pr. 1. april 2016 organisere sig således, at ingen nyuddannede tandlæger/tandplejere kommer til at sidde alene på klinikkerne, og der vil være mulighed for faglig sparring. Disse ændringer betyder samtidig, at flere behandlingsklinikker vil få dage uden tandlæger eller lukkedage i løbet af ugen. Tandplejens drift organiseres således, at når en klinik er lukket, henvises patienterne med akut brug for tandlægehjælp, til en anden kommunalklinik i Herning Kommune.

Sagsfremstilling

Der er mangel på tandlæger i Danmark, og tandplejen i Herning Kommune har en stor udfordring med at rekruttere tandlæger med erfaring. Et generationsskifte gennem de sidste 2-3 år har resulteret i, at 4 tandlæger er gået på pension. Helt aktuelt skal Tandplejen igen genbesatte 2 tandlægestillinger pr. 1. april 2016.

Vi har kun modtaget ansøgninger fra nyuddannede tandlæger, og de to ledige stillinger er nu besat med to nyuddannede tandlæger pr. 1. april 2016.

Jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer skal alle nyuddannede tandlæger gennem en turnusordning, dvs. at de skal modtage en sidemandsoplæring, hvor der er mulighed for sparring med tandlægekollegaer med erfaring i dagligdagen.

Vi skal have fokus på "fastholdelse og rekruttering", hvis vi skal kunne løse opgaven med tandpleje til børn/unge og fortsat bevare en god tandsundhed i Herning Kommune.

Der er mangel på tandlæger i dag, og derfor har det stor betydning for tiltrækning af kvalificeret personale, at man kan tilbyde job i professionelle miljøer, hvor der naturligt foregår faglig sparring, og hvor der er nærhed til kollegaer.

Tandplejens eksisterende struktur tillader ikke kollegial sparring, idet der ikke tandlægestole nok på de enkelte klinikker til at nyuddannede tandlæger kan modtage den sidemandsoplæring, som lovgivningen kræver, og så det er fagligt forsvarligt.

For at sikre en stabil drift samt faglig forsvarlig tandlægearbejde vil tandplejen pr. 1. april 2016 organisere sig således, at ingen nyuddannede tandlæger/tandplejer kommer til at sidde alene på klinikkerne, og der vil være mulighed for faglig sparring.

Disse ændringer betyder samtidig, at følgende behandlingsklinikker vil få en eller flere lukkedage eller være uden tandlæger i løbet af ugen.

- Aulum: 1 dag om ugen.
- Sunds: 1 dag om ugen.
- Hammerum: -
- Herningsholm: -
- Sønderager: -
- Lundgaard: 1 dage om ugen.
- Lind: 1 dag om ugen
- Snejbjerg: 2 dage om ugen.
- Kibæk: 1 dage om ugen.

Tandplejen arbejder meget med uddelegering af opgaver, derfor har klinikassistenterne flere selvstændige opgaver ved stolen, som skal løses ved siden af det administrative arbejde. For at optimere arbejdsgangene har tandplejen indført telefontider, dog således at ved akut behov kan brugerne altid komme i kontakt med klinikken.

Tandplejens drift organiseres således, at når en klinik er lukket, henvises patienterne med akut brug for tandlægehjælp til en anden kommunal klinik i Herning Kommune.

Shahram Khorami deltager under punktet.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	orienteringen tages til efterretning.
----	---------------------------------------

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

---

36. Orientering om Herningmodel Skole

Sagsnr.: 00.00.00-P19-1667-08 Sagsbehandler: Preben Siggaard

Orientering om Herningmodel Skole

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Birgitte N. Andersen

Sagsresume

Herningmodel Skole er udarbejdet som et værktøj, der skal understøtte Herning Kommunes nye inklusionsstrategi *Alle børn og unge er en del af fællesskabet*. Formålet er at give samtlige lærere og pædagoger på skolerne et kompetenceløft vedrørende det inkluderende børnefællesskab, der skal gøre dem bedre rustede til at inkludere flere børn i forskellige udsatte positioner.

Evidenskoordinatoren i Center for Børn og Læring vil orientere Børne- og Familieudvalget om modellen.

Sagsfremstilling

Herningmodel Skole omfatter det generelle forbyggende niveau og er organisationsomfattende. Kompetenceløftet, der følger med Herningmodel Skole, har til formål at øge trivslen blandt eleverne samt tilføre redskaber, der bedst muligt understøtter læringsmiljøet. Derudover skal der arbejdes med både mikro-, meso-, og makroniveau. Derfor kommer Herningmodel Skole til at understøtte *Alle børn og unge er en del af fællesskabet* (Herning Kommunes Inklusionsstrategi).

Inspirationen bag Herningmodel Skole bygger først og fremmest på inspiration indhentet i kommunen siden 2009, dernæst på inspirationen fra ny forskning fra Norge omhandlende PALS i en komprimeret udgave og slutteligt på arbejdet med LP.

Undervisningen i Herningmodel Skole vil tage form som workshops og omfatte hele skolens personalegruppe. Indholdet i workshoppe er udarbejdet med inspiration fra kerneelementerne i PALS-komprimeret tilpasset en lokal kontekst samt systematisk analyse og systemisk tænkning. Mindsettet fra inklusionsstrategien vil være gennemgående i hele undervisningsforløbet.

Workshoppene vil være fordelt over hele implementeringsperioden og omhandle:

- Vejen til en fælles kultur
- Det gode team-møde
- Gode beskeder.
- Positive interaktioner
- Klasseledelse.
- Håndtering af problemadfærd.

Herningmodel Skole vil blive udbudt første gang i august 2016.

Når basisforløbet i Herningmodel Skole er gennemført kan skolerne modtage suppleringsforløb på mikro-niveau omhandlende f.eks. viden om særlige problematikker så som ADHD, indlæringsvanskeligheder, Tjek-in/Tjek-ud osv. Disse tilrettelægges ud fra den enkelte skoles ønsker og behov.

Birgitte N. Andersen deltager under punktet.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	orienteringen om Herningmodel Skole tages til efterretning.
----	---

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Bilag

- UDKAST Herningmodel Skole Håndbog 01.03.16

---

37. Godkendelse - Kompetencefordeling vedr. servicelovens § 76a

Sagsnr.: 00.01.00-A21-1-16 Sagsbehandler: Bo Ulrich Bertelsen

Godkendelse - Kompetencefordeling vedr. servicelovens § 76a

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X	X						

Øvrige sagsbehandlere: Ejnar Tang, Grethe Wilmoes, Signe Eggers-Weber

Sagsresume

Præcisering af kompetencefordeling vedr. servicelovens § 76a fremlægges til godkendelse i Børne- og Familieudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling

Servicelovens § 76a omhandler fortsat anbringelse i plejefamilie for unge i alderen 18-22 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis de var anbragt i plejefamilie før det fyldte 18. år.

§ 76a er forholdsvis ny, idet bestemmelsen trådte i kraft 01.01.2014. Styrelsesvedtægten er vedtaget ultimo 2013 og forholder sig således ikke klart til, om kompetencen i forhold til § 76a er hos Social- og Sundhedsudvalget eller hos Børne- og Familieudvalget. Da det drejer sig frivillig anbringelse af myndige borgere med varigt behov, foreslås det fastslået, at kompetencen vedrørende § 76a er hos Social- og Sundhedsudvalget. Det vil sikre en sammenhængende indsats for unge borgere med varigt behov for støtte i forbindelse med overgangen til voksenlivet. I den forbindelse præciseres Styrelsesvedtægten, næste gang den skal behandles.

I det omfang Social, Sundhed og Beskæftigelse og Børn og Unge finder det relevant, kan Børn og Unge lave det sagsforberedende arbejde, da § 76a er en paragraf, som ofte vil blive bragt i anvendelse som en forlængelse af en allerede iværksat foranstaltning fra Børn og Unge.

Økonomi

Der er ikke noget særskilt budget vedrørende § 76a på Serviceområde 16 Børn og Familie. Udgifter vedrørende unge over 18 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne afholdes af Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri. Muligheden for at bruge § 76a frem for andre paragraffer i forhold til botilbud til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne vil give Handicap og Psykiatri flere muligheder i forhold til at sikre den mest relevante hjælp til borgeren. Også før indførelsen af paragraffen afholdtes udgifter til tilbud til disse borgere på Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	det godkendes, at kompetencen i forhold til servicelovens § 76a er hos Social- og Sundhedsudvalget, og at dette indskrives i Styrelsesvedtægten, næste gang den behandles.
----	--

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt.

---

38. Projekt i forhold til dårligt håndterede skilsmisser

Sagsnr.: 29.09.04-A00-1-15 Sagsbehandler: Anne Christmann Ramsgaard

Projekt i forhold til dårligt håndterede skilsmisser

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	X	X							

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsresume

Forebyggelsesudvalget behandlede på sit møde den 26. oktober 2015, punkt 28, en projektbeskrivelse for en indsats, der skal afhjælpe uheldige konsekvenser for børn, hvis forældre har komplicerede skilsmisser. Forslaget behandledes igen den 8. februar 2016, punkt 3. Herefter traf udvalget en principbeslutning om at finansiere det beskrevne projekt med 350.000 kr. i 1½ år under forudsætning af, at Børne- og Familieudvalget er positive i forhold til afprøvningen og eventuelt senere forankring af indsatsen. Børne- og Familieudvalget anmodes derfor om en interesseltilkendegivelse.

Indsatsen samt dens baggrund beskrives nedenfor.

Sagsfremstilling

Forældres skilsmissehåndtering og børns trivsel er tæt forbundet. Både internationale og danske undersøgelser viser, at skilsmisser udgør en betydelig udfordring i et barns liv, og at bruddet mellem forældrene påvirker barnets fremtid i relation til både den fysiske og psykiske sundhed. Effekten af både velhåndterede og dårligt håndterede skilsmisser er velbelyst og viser entydigt, at mange børn er i mistrivsel på grund af forældrenes skilsmisse.

Tal fra Danmark statistik viser at 19.435 ægtepar blev skilt i 2014. Det er det højeste antal skilsmisser, der nogensinde har været i Danmark på et år, og det er 23 pct. flere end det årlige gennemsnitlige antal skilsmisser de seneste ti år. Sundhedsplejen og børne- og ungeområdet i Herning Kommune oplever generelt en stigning i henvendelser og underretninger grundet skilsmisseproblematikker. Statsforvaltningen oplyser desuden om en generelt stigende udvikling hos fogedretterne af konfliktfyldte skilsmissesager fra 1.659 sager i 2007 til 2.531 sager i 2012. Det er derfor hensigtsmæssigt med fokus på området.

I Herning Kommune er der fokus både på skilsmisseforebyggelse og sikring af fortsat trivsel hos børn og forældre i forbindelse med en skilsmisse. Herning Kommune har således allerede etableret et forebyggelsestilbud inden for området:

- Kursus i Fælles Forældreansvar (KIFF) Kursus i Fælles Forældreansvar er et rådgivningstilbud, som introducerer redskaberne til et godt samarbejde om børnene efter et brud.
- Åben rådgivning, hvor forældre på eget initiativ og uden henvisning kan henvende sig. Rådgivningen er gratis og anonym. Familiecentrets Åben Rådgivning kan tilbyde op til 5 terapeutiske samtaler uden registrering (journalpligt). Skønnes der at være behov for yderligere samtaler, må der ske henvisning til Familiecentret efter de gældende visitationsregler vedrørende familiebehandling.
- Familiebehandling, hvor familien tilbydes terapeutisk behandling i op til 9 måneder. Familiecentret arbejder tværfagligt sammen med sagsbehandler, skole, dagtilbud mv. Familiecentrets ansatte har specialiseret sig inden for familiebehandling og har grunduddannelser som pædagog, socialrådgiver eller psykolog.

På Børne- og Familieudvalgets mødet den 28. oktober 2015, punkt 107, orienteredes om nedlæggelsen af to tilbud på området, nemlig PREP, der er et forebyggende tilbud i forhold til skilsmisser, og børnesamtalegrupper for børn i svære skilsmisseforløb. Der har været stor

søgning til begge tilbud, men den økonomiske ramme betyder, at Børn og Unge måtte lave en prioritering i den samlede tilbudsvifte til børn og familier.

I Statsforvaltningen findes følgende tilbud:

- Konfliktmægling er en dialogmetode til at hjælpe forældre i konflikt til at finde frem til en løsning. Konfliktmægleren styrer processen, men det er forældrene, der har ansvaret for resultatet. Antal samtaler i konfliktmæglingen afhænger af behov.
- Børnesagkyndig rådgivning er en rådgivningssamtale, hvor formålet er at finde frem til, hvad der er den bedste løsning for barnet i den aktuelle situation. Både forældre og eventuelt også barnet modtager råd og vejledning af rådgiveren. Antal rådgivningssamtaler afhænger af behov.

I bedre økonomisk stillede familier, hvor der ofte inddrages familieadvokater ved skilsmisse, er behovet for hjælp til børnene ofte stort. Ofte bliver børnene overset i forældrenes kamp mod hinanden. Forældrene kan være fokuserede på deres rettigheder hver især i forhold til både kommunen og Statsforvaltningen. Ofte er stridighederne mellem forældrene intense og langvarige, og fokus kommer til at ligge på forældrenes konflikt og rettigheder fremfor på børnenes trivsel. Der stilles dermed store krav til, hvad børnene skal mestre i en i forvejen sårbar og konfliktfyldt situation.

På baggrund af viden om sammenhæng mellem skilsmisse, trivsel og sundhed samt på baggrund af en henvendelse fra en familieadvokat om muligt samarbejde, er der arbejdet med at skitsere et tilbud om terapiforløb inspireret af tv-udsendelsen "Stop nu krigen, mor og far". I det skitserede tilbud sættes fokus på konfliktfyldte skilsmisser, hvor barnets behov overses i kampen for forældrenes ret, hvilket ofte ses mellem økonomisk bedre stillede forældre.

Det skal nævnes at der, hvis forældrene er motiverede for en indsats, allerede er rig mulighed for at få hjælp gennem de i forvejen etablerede tilbud. Målgruppen for den skitserede indsats kendetegnes ved, at et tilbud gennem det etablerede system opleves som enten utilstrækkeligt eller urealistisk fordi:

- Forældrene oplever kommunal eller statslig hjælp som unødvendigt indgribende i forhold til deres rettigheder.
- Journalpligten forpligter (Forældrene ser ikke kommunen som relevant samarbejdspartner, fordi der i bevilgede ydelser skal føres journal. Journaler kan bruges i forældrenes kamp mod hinanden i statsforvaltningen i relation til forældremyndighed, bopæl og samvær)
- Barnet endnu ikke nødvendigvis viser tydelig tegn på mistrivsel (uden tydelige tegn på mistrivsel er der ikke er belæg for en underretning fra kommunens samarbejdspartnere, og familien kan derfor ikke tilbydes terapiforløb i familiecentret).
- Forældrene oplever ikke at kunne omsætte viden og redskaber, givet i "KIFF", til praksis.

Formålet med den skitserede indsats er at imødekomme barnets behov for forbedret samarbejde mellem forældrene. Herudover ønskes det at:

- forebygge underretninger på mistrivsel og dermed undgå at barnet får uhensigtsmæssig adfærd med dertilhørende risikoadfærd og sundhedskonsekvenser
- undgå at børnene i målgruppen bliver "sager" i Børne- og Ungeforvaltningen og i Statsforvaltningen
- undersøge udviklingspotentiale i samarbejdet mellem Statsforvaltningen og kommunen for på sigt bedre at kunne imødekomme barnets behov i skilsmissesager
- finde og afprøve en metode til effektmåling af indsatsen
- finde frem til mulighederne for forankring af tilbuddet, såfremt der påvises positiv effekt

- finde frem til den bedst mulige samarbejdsmodel blandt interessenter for at sikre at forældrene i målgruppen bliver motiveret til bedre håndtering af skilsmisse.

Kort beskrivelse af indsatsen:

Forældrene rekrutteres som udgangspunkt til forløbet gennem familieadvokater eller KIFF-medarbejdere. Når familien er henvist, foretages mellem to og tre indledende samtaler med hele familien, hvor motivation, engagement og barnets behov undersøges (15 familier får dette). Såfremt det vurderes, at familien kan få gavnlig effekt af terapiforløb, laves der en gensidig kontrakt om fortsat forløb (8 familier). Familien tilbydes som udgangspunkt fem samtaler med to terapeuter (Der kan være tale om flere eller færre samtaler vurderet ud fra behov). Hvis det kun er den ene forældre, der ønsker fortsat kursus, kan dette være en mulighed.

Økonomi

Udgifterne til gennemførelse af projektet med familierapi til minimum 15 familier over en halvandet årig projekt periode vil beløbe sig til ca. 350.000 kr.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget afgiver en interesselikende afgivelse.
----	--

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

Beslutning

Projektet er drøftet, og fremfor at støtte det konkrete projekt foretrækker Børne- og Familieudvalget i stedet, at der sker en opgradering af de eksisterende tilbud i Herning Kommune, f.eks. PREP kurser som har et mere forbyggende sigte.

---

39. Børne- og Familieudvalgets pulje budget 2016-2019

Sagsnr.: 00.30.00-S00-3-14 Sagsbehandler: Ellen Dissing

Børne- og Familieudvalgets pulje budget 2016-2019

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsresume

I forbindelse med budgetforliget for 2016 blev der afsat en pulje på 1 mio. kr. til Børne- og Familieudvalgets disponering.

På Børne- og Familieudvalgsmøde den 10 februar blev puljen og principper drøftet. På mødet genoptages drøftelserne for anvendelse og mulige formål/projekter

Sagsfremstilling

På mødet drøftes anvendelse af puljen til forskellige konkrete forslag.

Bruttoliste over mulige projekter/formål er vedlagt som bilag.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget drøfter forslag til anvendelse.
----	---

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Det er besluttet at anvende midlerne til følgende formål:

De resterende midler reserveres til indsatser/projekter i relation til Erhverv/virksomhed/Uddannelse, udfordring skoleudsættere samt SSP tiltag .

Bilag

- Forslag til anvendelse af Børne- og familieudvalgets pulje

---

40. Årsrapport tilsyn 2015 Dagtilbud for børn

Sagsnr.: 00.00.00-P19-1594-11 Sagsbehandler: Pia Bjerring Strandbygaard

Årsrapport tilsyn 2015 Dagtilbud for børn

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsresume

Tilsynsenheden har på vegne af kommunalbestyrelsen, ført tilsyn med dagtilbud for børn i Herning Kommune. Der er i 2015 ført tilsyn med 25 dagtilbud for børn. Heraf 16 kommunale tilbud, 5 selvejende med driftsoverenskomst med Herning Kommune og 4 private tilbud.

Sagsfremstilling

Fokusområderne har i 2015 været dokumentation, herunder pædagogiske læreplaner, procedurer og retningslinjer samt pædagogiske arbejdsredskaber.

Tilsynet er foregået ved en gennemgang, af dokumentation vedrørende 5-6 børn fordelt på de afdelinger tilsynet vedrører. Dokumentationen omhandler alt skriftligt på børn, hvor der er problematikker/udfordringer, der har givet anledning til udarbejdelse af ex. Smtte eller Udviklings/analyse modeller.

Ligeledes er institutionens retningslinjer/procedurer for dokumentation, i forhold til den pædagogiske indsats, samarbejde med forældre samt den daglige dokumentation gennemgået.

Der er desuden gennemført interview med leder og personale omkring dokumentation på de gennemgåede børn.

Konklusion

Den korrigerede samlede vurdering af tilsynene på dagtilbuddene giver scoren 3 ud af 4, hvilket er et udtryk for et tilfredsstillende resultat. Alle score for de enkelte spørgsmål fremgår af bilag 1 i rapporten, og den samlede og korrigerede score for de enkelte institutioner fremgår af bilag 2 i rapporten.

Institutionerne har, siden sidste tilsynsbesøg, arbejdet meget målrettet og bevidst med implementering af valgte pædagogiske metoder bla. dokumentations konceptet "Herning model Dagtilbud", DUÅ og LP. Dette har medført en mere tydelig sammenhæng i dokumentationen. Dette betyder at det samlede indtryk af dokumentationen, er forbedret siden sidste års tilsyn.

Det kan konstateres, at der er større tilfredshed i institutionerne end det har været tidligere, da der nu er mere klarhed over hvilke metoder Center for Børn og Læring, ønsker at der anvendes. Der har været efterspurgt mere tydelige retningslinjer for hvordan der skal dokumenteres, dette er nu præciseret, særligt gennem undervisningen i "Herning model dagtilbud", som samtidig har givet institutionerne en mulighed for fælles sprog og vidensdeling.

Arbejdet med dokumentation i forhold til "Herning model dagtilbud" er stadig i implementeringsfasen for mange dagtilbud, og der er opmærksomhed på at lære at bruge de nye redskaber. Institutionerne er endnu ikke så rutinerede i at anvende enkeltdelene i modellerne. Dette betyder at beskrivelse af problem, mål og tiltag ikke altid er konkrete, og derved bliver det vanskeligt at lave en konkret vurdering på effekten af indsatsen.

Der er fortsat forskellig forståelse for hvornår man i de enkelte institutioner, dokumenterer observationer omkring det enkelte barn, dette er et udviklingspunkt.

Der er primært givet henstillinger omkring notatpligten og persondataloven.

Persondataloven: Dette skyldes primært, at der dokumenteres både i papirjournaler og flere it-systemer på det samme barn. Det kan være vanskeligt at danne sig et fuldt overblik, over indsatsen omkring et barn, når oplysninger skal samles fra flere systemer, som ikke er forbundet. Det vil sige, at der ikke er tilstrækkelig opmærksomhed på at sikre at oplysninger ikke fortabes eller forringes jf. persondataloven, da der ikke er én samlet journal.

Notatpligten: 19 ud af 25 institutioner har fået en eller flere henstillinger på manglende overholdelse af notatpligten. Det handler primært om, at man ikke er opmærksom på, at der er oplysninger, hændelser og tiltag, som rettelig skal noteres, da de er omfattet af pligten til at føre notat. Dette fordi oplysningerne kan have en afgørende betydning for et barns sag, og derfor skal flere institutioner have en øget opmærksomhed på at overholde notatpligten.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Årsrapporten for 2015 tages til efterretning.
----	---

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

- Årsrapport 2015 - dagtilbud CBL

---

41. Kvalitetsrapport for Herning Kommunes dagtilbud og folkeskoler 2014-15

Sagsnr.: 00.00.00-P05-1-16 Sagsbehandler: Preben Siggaard

Kvalitetsrapport for Herning Kommunes dagtilbud og folkeskoler 2014-15

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X						X	X

Øvrige sagsbehandlere: Thomas Binderup

Sagsresume

Kvalitetsrapporten for Herning Kommunes dagtilbud og folkeskoler, skoleåret 2014-2015 fremlægges til vurdering og dialog.

Sagsfremstilling

Kvalitetsrapporten for Herning Kommunes dagtilbud og skoler 2014-2015 fremlægges, så Børne- og Familieudvalget kan tage stilling til udviklingen på de politisk besluttede målspor samt resultaterne for kommunens dagtilbud og folkeskoler.

Dette er den 7. kvalitetsrapport der udgives i Herning Kommune, den 3. rapport som udarbejdes i systemet: Hjernen og Hjertet, og den 2. rapport som udarbejdes med udgangspunkt i den nye bekendtgørelse for kvalitetsrapporter.

Samtidig er det den første rapport, der samtænker dagtilbud og skole i én rapport.

Ønsket har været at forenkle kvalitetsrapporten, at få styrket fokus på udviklingen i de politisk besluttede målspor samt styrke sammenhængen mellem dagtilbud og skole.

Data til kvalitetsrapporten er primært trukket fra Styrelsen for It og Læring (STIL)s datavarehus: Ledelses Informations System (LIS), samt fra Rambølls Hjernen og Hjertet.

Konklusionen på Kvalitetsrapporten for 2013-2014 er i hovedtræk:

Dagtilbud

Herning Kommunes dagtilbud arbejder generelt på et højt fagligt niveau. Dagtilbuddenes arbejde med omsorg, trivsel og inkluderende læringsmiljøer betyder, at børnenes trivsel og sundhed vurderes til at ligge højt.

Dagtilbuddene har desuden i stort omfang nået deres fastsatte mål for læreplansarbejdet med børnene og vurderer overvejende at resultaterne i høj og meget høj grad har stået mål med indsatsen.

Den sammenfattende helhedsvurdering baserer sig på en række resultater, der er genereret på baggrund af kommunale tal samt dagtilbuddenes arbejde med blandt andet de pædagogiske læreplaner og børnenes kompetencer i Hjernen & Hjertet. Disse data vedrører:

- Sprogvurderinger
- Dialogvurderinger (herunder børnenes kompetencer, trivsel og sundhed)
- Evaluering af de pædagogiske læreplaner
- Lege- og Læringsmiljøvurderinger
- Skoleudsættelse
- Specialpædagogisk bistand
- Overgang fra dagtilbud til skole

Folkeskole

Herning Kommunes folkeskoler løser generelt deres opgave godt. Eleverne klarer sig godt i de nationale test, de får gode karakterer ligesom de socioøkonomiske referencer er gode.

81,6 % af eleverne forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse 6 år efter de forlader folkeskolen. Folkeskolerne er 1 procentpoint fra at indfri Byrådets mål om, at mindst 96 % af eleverne er inkluderet i almenområdet. Data for trivselsmålingen indgår kun for 2014-2015, hvilket skyldes at data herfor ikke er tilgængelige i LIS før i foråret 2016.

Børne- og Familieudvalget har besluttet, at alle lærere i 2018 skal have undervisningskompetence i de fag de underviser i. Pt. er dette tal på 77,9 %. Der er udarbejdet en plan for, hvordan skolerne kan opnå fuld undervisningskompetence, jævnfør vej til målet: Kompetenceudvikling i forhold til kompetenceplanen.

Den sammenfattende helhedsvurdering baserer sig på en række resultater, der fortrinsvis er trukket fra LIS:

- De nationale test
- Karakterer i afgangsprøven
- Socioøkonomiske referencer
- Overgang til ungdomsuddannelser
- Sprogvurdering
- Inklusion
- Elevfravær
- Trivselsmåling

Anbefalinger

1. Fortsat fokus på de to overordnede mål: Alle børn er en del af fællesskabet og Alle børn skal blive så dygtige, de kan.

1.1 Der sættes fokus på en fælles tilgang for dagtilbud og skole til at implementere de centralt fastsatte veje til målet, som sætter fokus på en direkte sammenhæng mellem de politiske mål, de decentrale indsatser og de decentrale kvalitetsrapporter.

1.2 Der sættes fokus på sammenhæng i resultater for dagtilbud og skole

2. Fokus på en sammenhængende læringsforståelse fra 0-18 år.

2.1 Der udarbejdes en sammenhængende læringsforståelse for dagtilbud og skole. Denne ligger i forlængelse af Ledelsesrejsen, der netop er udarbejdet i samarbejde med Q-udvalget.

2.2 Der udarbejdes en sammenhængende strategi for de Pædagogiske Lærings Centre i både dagtilbud og skole.

2.3 Der udvikles et vejledernetværk som dækker hele 0-18 år for udvalgte vejledergrupper:

- Sprog og læsning
- Matematik
- IT og medievejledere
- AKT-vejledere

3. Fokus på feedback 0-18 år

Pilotprojektet: Indhold i reformen fortsætter og tager udgangspunkt i at arbejde med forsknings- og datainformeret praksis og ledelse, og bliver koncentreret via James Nottinghams 3 feedback spørgsmål:

1. Hvad vil jeg opnå?
2. Hvordan klarer jeg mig indtil videre?
3. Hvad er mine næste skridt?

3.1 Indhold i reformen udvides til også at omfatte dagtilbud.

4. Fokus på implementering af strategierne via Forandringsmodellerne

4.1 Inklusionsstrategien

4.2 It- og Medie strategien

4.3 Matematik og naturstrategien

4.4 Sprog og læsning

4.5 Herningmodel Skole

4.6 Nyt PLC

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget fremsender sagen til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet med anbefaling af:
at	Byrådet godkender Kvalitetsrapporten for Herning Kommunes dagtilbud og folkeskoler, skoleåret 2014-2015.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bilag

- Kvalitetsrapport CBL 2014 - 2015

---

42. Etablering af vuggestuepladser i Hvepsereden/Midgaarden (Sinding/Nøvling)

Sagsnr.: 28.03.00-G01-4-13 Sagsbehandler: Pia Elgetti

Etablering af vuggestuepladser i Hvepsereden/Midgaarden (Sinding/Nøvling)

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Søren Buch

Sagsresume

Hvepsereden/Midgaarden har for nuværende tilknyttet 4 dagplejere til institutionen. For at udvide tilbuddet i for de 0-2,9 årige i området ønsker Hvepsereden/Midgaarden at etablere vuggestuepladser med virkning fra d. 1 august 2016.

Sagsfremstilling

Baggrunden for ansøgningen er, at man ønsker at udvide mulighederne for pasningstilbud i området. Institutionen har erfaring med børn i alderen 0-2,9 år gennem den eksisterende aftale om gæstepleje af dagplejebørn i institutionen.

Såfremt der etableres vuggestuepladser, vil det kunne understøtte en fælles rød tråd i barnets liv og samtidigt sikre en mangfoldighed i pasningstilbud i området. Der vil stadig være tilknyttet dagplejere til institutionen og det eksisterende tværfaglige samarbejde med dagplejerne i området vil fortsætte uændret.

Beslattes det at etablere vuggestuepladser, vil forvaltningen forestå selve fordelingen af pladser med afsæt i efterspørgsel og kapacitet og inden for den eksisterende ramme af vuggestuepladser i Herning Kommune.

Økonomi

I forbindelse med etableringen af vuggestuepladser, forventes der en lille ombygning, hvor udgiften til dette afholdes alene af institutionen.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Hvepsereden/Midgaarden kan etablere vuggestuepladser med virkning fra 1. august 2016.
----	---

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt.

---

43. Pædagogstuderende i skolen

Sagsnr.: 00.00.00-P19-1839-07 Sagsbehandler: Pia Elgetti

Pædagogstuderende i skolen

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Søren Buch

Sagsresume

En af konsekvenserne af folkeskolereformens øgede timetal er, at de pædagogstuderende, der i Herning Kommune er tilknyttet en SFO eller fritidshjem, ikke har mulighed for at være i praktik 32,5 timer om ugen, hvis praktikken alene skal lægges i SFO/fritidshjem-regi, hvilket kan betyde, at den studerende ikke kan opfylde sine praktikmål.

Af bekendtgørelsen om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog fremgår det samtidigt af bilag 3 "Kompetencemål for specialiseringsdelen: Skole- og fritidspædagogik", at "pædagoger med denne specialisering har særlige kompetencer til at arbejde inden for den del af det pædagogiske arbejdsområde, der retter sig mod børn og unge i 6-18 års alderen. De har i særlig grad viden om børns og unges udvikling, læring samt didaktik og dannelse. Pædagogen har kompetencer til at indgå i skolens samlede aktivitetsområde, herunder i undervisningen samt i det fritidspædagogiske område".

Kompetencemålet for denne praktik er, at "den studerende kan med inddragelse af pædagogiske og didaktiske teorier tilrettelægge, gennemføre og analysere pædagogiske aktiviteter, inkluderende læringsmiljøer, lærings- og undervisningsforløb med henblik på, at børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes".

Sagsfremstilling

Med afsæt i den afledte konsekvens af folkeskolereformen og kompetencemålene for specialiseringsdelen i skole- og fritidspædagogik ønskes der en model for, hvordan pædagogstuderende i Herning Kommune kan indgå som en del af skoledagen, for på den måde at opfylde både timetal og kompetencemål.

En model, der skal opfylde både kompetencemål men også sikre drift, kan indeholde nedenstående elementer:

- Den studerende skal altid følge en pædagog og ikke stå alene med pædagogiske aktiviteter eller undervisning i skoledelen
- Der skal ikke være tale om en dobbeltansættelse men snarere en model, hvor den pædagogstuderende udlånes til skolen i et bestemt antal ugentlige timer
- Der skal være en klar fordelingsnøgle, så udgifter på den studerende stemmer overens med det antal ugentlige timer, som den studerende er henholdsvis SFO og skole
- Klare retningslinier i forhold til vejledningsforpligtelsen og ansvar for vejledning
- Den pædagogstuderende skal deltage i den understøttende undervisning
- Den pædagogstuderende indgår ikke i normeringen, hvorfor der heller ikke ydes vikardækning for en pædagogstuderende

Forslag til samarbejdsaftale:

Skole- og dagtilbud har et fælles ansvar for, at pædagogstuderende i Herning Kommune skal kunne opnå sine praktik- og kompetencemål. Derfor indgås der en samarbejdsaftale, hvor fordelingsnøglen sikrer, at udgiften på den studerende deles ligeværdigt, så skole og dagtilbud hver skal løfte udgiften på 16,25 ugentlige timer.

Den pædagogstuderende følger altid en uddannet pædagog i skoledelen, hvor der særligt lægges vægt på, at den pædagogstuderende er en del af den understøttende undervisning.

Vejledningsforpligtelsen skal altid være afklaret sådan, at den pædagogstuderende altid er klar over hvem, der har det overordnede ansvar for vejledning. Den daglige vejledning varetages af de fagprofessionelle, som den studerende er i kontakt med.

Den pædagogstuderende indgår ikke i normeringen, hvorfor der ikke ydes vikardækning for den studerende.

Økonomi

- Skole og dagtilbud deler udgiften til den studerende ligeværdigt, så skole og dagtilbud hver skal løfte udgiften på 16,25 ugentlige timer.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget godkender samarbejdsaftalen for pædagogstuderende i skolen
at	Børne- og Familieudvalget godkender den økonomiske fordelingsnøgle for pædagogstuderende i skolen.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt.

44. LÆringscenter Syd (Arnborg, Kølør og Fæsterholt)

Sagsnr.: 28.00.00-P21-1-16 Sagsbehandler: Pia Elgetti

LÆringscenter Syd (Arnborg, Kølør og Fæsterholt)

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Lone Abildskov

Sagsresume

Fællesbestyrelsen for den kommunale daginstitution og skole LÆringscenter SYD søger om ekstra bevilling for at opretholde den nye struktur med skole på to matrikler og pasningstilbud i hhv. Arnborg, Kølkær og Fæsterholt. Den nye struktur trådte i kraft 1. august 2015.

Sagsfremstilling

LÆringscenter Syd består af skole og daginstitution med fællesbestyrelse. Daginstitutionen har pasningstilbud i tre lokalområder - Arnborg, Kølkær og Fasterholt. Skolen er i to lokalområder - Arnborg og Kølkær.

LÆringscenter Syd ser sig nødsaget til at ansøge om ekstra bevilling for at opretholde den nuværende struktur for dagtilbuddet med pasning i de tre lokalområder. Fællesbestyrelsen henviser til, at det er politisk besluttet, at der skal være pasning i de tre lokalområder.

Center for Børn og Læring kan oplyse, at ifølge "Forlig om den fremtidige skolestruktur i Herning Kommune, 20. maj 2014" fremgår det, at forligspartierne som princip signalere, at tilbuddet til de 0 - 6 årige børn forbliver i lokalområdet.

Fællesbestyrelsen skriver, at de håber at der kan blive udarbejdet en ny ressourceberegning, der understøtter institutionens bæredygtighed.

Center for Børn og Læring kan oplyse, at i henhold til Administrationsgrundlaget står der: "Ved vurdering af antallet af ekstra bygninger vil der blive anlagt en matrikelvurdering samt en vurdering af afstanden imellem bygningerne. Vurderingen sker i samarbejde mellem den enkelte leder og Center for Børn og Læring. Ved større afstande imellem husene vil Center for Børn og Læring lave en konkret vurdering af eventuelle afstandskriterier."

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Center for Børn og Læring bemyndiges i henhold til Administrationsgrundlaget at se på ekstra midler til afstand mellem husene.
----	--

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt, idet det bemærkes at sagen genoptages forår 2017.

Bilag

- LÆringcenter Syd den 4. februar Ansøgning

---

45. Status på modtagelse af flygtningebørn i dagtilbud og skoler

Sagsnr.: 17.15.01-P00-1-16 Sagsbehandler: Bo Meldgaard

Status på modtagelse af flygtningebørn i dagtilbud og skoler

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Preben Siggaard, Pia Elgetti, Gitte Hæsum

Sagsresume

Herning Kommune modtager lige nu som andre kommuner et stigende antal flygtninge. Børne- og Familieudvalget får hermed en status på betydningen af den øgede tilgang af flygtningebørn for dagtilbud og skoler i Herning Kommune. I forlængelse her af ønskes der i gangsat et arbejde med at udvikle ny praksis for undervisning af flersprogede børn og unge, hvor de starter direkte i det almene læringsmiljø.

Sagsfremstilling

Status økonomi og antal:

Den 7. sept. behandlede Økonomiudvalget administrationens forslag til fordeling af integrationsstøtten på 5,5 mio. kr. til Herning Kommune i 2015. Det blev besluttet, at der efterfølgende skulle følges op på de faktiske afholdte udgifter. Der arbejdes således på nuværende tidspunkt på en sag til Økonomiudvalget til mødet d. 18. april med en opfølgning på 2015 med antal og økonomi. For status på økonomi/regnskab henvises til denne sag. I 2015 forventedes der ankomst af 90 børn (flygtninge/familiesammenførte). Der er faktisk modtaget i alt 88 børn i 2015.

I nedenstående gennemgås de enkelte områders arbejde med flygtninge og de tilbud der på nuværende tidspunkt gives.

Dagtilbud

Der ydes sprogstøtte til børn med dansk som andetsprog i alderen 2-6 år, som på baggrund af en sprogvurdering i følge Dagtilbudsloven § 11 stk. 3 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter

Målet er at børnene:

- Bliver bogvante
- Får styrket deres ordforråd gennem dialogisk læsning
- At færre børn har behov for en fokuseret og særlig indsats ved sprogvurdering i børnehaveklassen

Børnene fordeles i eksisterende institutioner.

Der er i 2015 modtaget 29 børn i alderen 2-6 år

Skoler

Herning Kommunes tilbud til tosprogede elever er som tidligere beskrevet organiseret i modtageklasser. Disse klasser er placeret på henholdsvis Tjørring Skole (indskoling/mellemtrin) og Lundgårdskolen (udskoling).

Fra skoleårets start blev der oprettet to ekstra modtageklasser. En klasse på Tjørring Skole og en klasse på Lundgårdskolen. Der er også bevilliget ekstra pædagogtimer til modtageklasserne på Tjørring Skole, så der er flere hænder til at løfte opgaven.

Der er i 2015 modtaget 39 nye børn i skolealderen

Elevtal pr. 1.3. 2016:

Lundgårdskolen: 3 klasser og 34 elever

Tjørring Skole: 5 klasser og 59 elever

Endvidere er der oprettet modtagehold på Vildbjerg Skole og Herningsholmskolen, samt planlagt et modtagehold på Hammerum skole med opstart d. 1.3. 2016.

Desuden er der etableret basisundervisning for enkelte elever/mindre grupper på nogle skoler, hvor elevernes sproglige baggrund har gjort det muligt.

Med baggrund i et stigende antal voksne flygtninge og flere familiesammenføringer og dermed flere flygtningebørn i Herning Kommune er der behov for at udvikle en ny praksis for undervisningen af flersprogede børn på skolerne. Der påtænkes igangsat et arbejde med en model som på dagtilbud, hvor flersprogede børn fordeles i de eksisterende institutioner.

Forslaget til en ny praksis skal bygge på den viden og de erfaringer, der er i Herning Kommunes nuværende modtageklasser på Tjørring Skole og Lundgårdskolen på andre kommuners praksis og erfaringer, på viden og undersøgelser, og ikke mindst på Ministeriet for Børn og Ligestillings ekspertiser.

I Herning Kommune ses både en stigning i antal flygtningebørn og antal børn med andre modersmål end dansk, hvor forældrene typisk er kommet til Danmark af arbejdsmæssige grunde. Begge grupper af børn skal lære dansk, og undervisningen har hidtil fundet sted i modtageklasserne. I udviklingen af en ny praksis i Herning Kommune tænkes sprogbrugen ændret fra at udvikle en model for to-sprogede børn til i stedet at være en ny praksis for flersprogede børn og unge i på skolerne.

Udgangspunktet er, at alle børn og unge betragtes som kompetente, ressourcestærke og værdifulde bidragsydere til et mangfoldigt og samfund, hvor de flersprogede børn og unge ses som nye borgere på lige vilkår med andre børn og unge.

"Flersprogede børn og unge – fælles ansvar" - tænkes at blive overskriften for den nye model for undervisning af flersprogede børn, hvor grundtanken er, at børn og unge skal være i det almene læringsmiljø for at lære, for at få venner, gå til fritidsaktiviteter og for at blive en del af

lokalsamfundet. De flersprogede børn og unge skal med andre ord integreres og blive en del af fællesskabet i det almene miljø på skolerne.

Det foreslås, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter for CBL og CUO, skoler med mange flersprogede børn, flersprogskoordinator-gruppen Q-udvalget, de faglige organisationer samt andre relevante ressourcepersoner, som skal fremkomme med forslag til den nye model for undervisning af flersprogede børn - herunder en ny ressourcetildelingsmodel på området.

Arbejdsgruppen skal se på organiseringen af de centralt placerede modtageklasser på Tjørring Skole og Lundgårdsskolen. Arbejdsgruppen skal fremkomme med forslag til en fleksibel og lokalt forankret organisering, så alle elever med andet modersmål end dansk indskrives i en klasse på den lokale folkeskole i det nærmiljø, hvor eleverne hører til. Endvidere skal modellen lægge også op til, at der oprettes et ressource tema med lærere og pædagoger, der kan vejlede og støtte den enkelte skole og være med til at tilrettelægge undervisningen på skolen og i forhold til eleverne.

Der udarbejdes et kommissorium for gruppens arbejde, som skal godkendes af Børne- og Familieudvalget. Centerlederen på skoleområdet er formand for arbejdsgruppen. Endelig skal arbejdsgruppen se på tilbuddet i forhold til de flersprogede unge, der bliver 18 år i modtagerklasseforløbet.

Status på nye tilbud til børn fra Asylcenter Herning

Center for Børn og Læring er primo januar 2016 af Vesthimmerlands Kommune blevet bedt om at etablere et børnepasningstilbud til 3 – 5 årige asylbørn, som bosættes i Asylcenter Herning, som holder til hos Beredskabsstyrelsen Midtjylland på H. P. Hansens Vej.

Tilbuddene til asylbørnene på 3–5 år oprettes i det eksisterende børnehavetilbud i institutionen Galaxen. Galaxen står for bemanningen og tilrettelæggelse af det pædagogiske indhold. Fra uge 3 er der 6 børn i alderen fra 3-6 år som forventes at benytte pasningstilbuddet. Der skal ikke etableres et vuggestuetilbud, idet de mindste børn tilbydes pasning på asylcenteret.

Samarbejdsaftalen som er indgået mellem Vesthimmerlands Kommune og Herning Kommune om etablering af legestue og udvidet børnepasningstilbud til 3 – 5 årige asylbørn er vedhæftet som bilag.

Center for Børn og Læring er primo januar 2016 af Vesthimmerlands Kommune ligeledes blevet bedt om at etablere et tilbud med Børneundervisning og fritidstilbud til børn og unge 6-16 år.

Undervisning og fritidstilbud af eleverne placeres på Brændgårdsskolen og SFO'en. Samarbejdsaftalen som er indgået mellem Vesthimmerlands Kommune og Herning Kommune om etablering af børneundervisning og fritidstilbud er vedhæftet som bilag.

Hovedudfordringen på henholdsvis dagtilbud- og skoleområdet i forhold til etablering af henholdsvis pasnings- og skoletilbud består i, at der er tale om en midlertidig og kortere indkvartering af flygtningefamilierne på Asylcenter Herning, hvilket medfører en stor udskiftning i børnegrupperne. De pasnings- og skoletilbud forventes i første omgang at dække behovet i forhold til børn, der ankommer i foråret 2016.

Pr. 1. marts er der 29 skolebørn og pr. 1. marts er der 13 børn i dagtilbud

Håndbog Flersprogede 0 – 18 år Herning Kommune

Denne håndbog fra Børn og Unge har til formål at give information og inspiration til fagpersoner, der arbejder med flersprogede børn og unge i Herning Kommune.

Håndbogen er tænkt som et værktøj, hvor anvisninger og handlemuligheder inden for området er samlet og kan findes under hver enkelt overskrift.

Håndbogen bliver opdateret i takt med nye tiltag og eventuelle ændringer.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget tager orienteringen til efterretning
at	der igangsættes et arbejde med at udvikle en ny praksis for undervisning af flersprogede børn og unge, hvor de starter direkte i det almene læringsmiljø.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Orientering taget til efterretning, idet det bemærkes at der i arbejdet skal være særlig fokus på lærernes kompetenceudvikling.

Kasper Ravn Fredensborg (DS) kan ikke tilslutte sig, at asylbørn i børnehavealderen går i den almene børnehave.

---

46. Ansøgning om kortere skoledag for specialklasser på Gjellerupskolen

Sagsnr.: 17.01.00-A00-2-13 Sagsbehandler: Bo Meldgaard

Ansøgning om kortere skoledag for specialklasser på Gjellerupskolen

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Anette Nørtoft

Sagsresume

Gjellerupskolen søger om dispensation for skoledagens længde for eleverne i specialklasse B og C. Eleverne i skolens specialklasser er visiterede på baggrund af en ADHD-diagnose eller anden lignende problematik omhandlende koncentration.

Sagsfremstilling

Skolen oplever, at eleverne har svært ved at honorere en længere skoledag, grundet deres koncentration daler hen over dagen og de udtrættes. Flere elever har været hjemmefra tidligt om morgenen grundet transporttid.

Flere elever har lang transporttid, som minimiere den tid de har til andre fritidsinteresser.

Skolen ønsker at bakke op om, at eleverne har tid og mulighed for at passe fritidsjobs. At kunne tage ansvar på en arbejdsplads er yderst befordrende for deres oplevelser af, at kunne bruges her i samfundet.

Det er et fokusområde for Gjellerupskolen, at flest mulige elever består fagene dansk og matematik, da det vil være fremmende for deres videre uddannelse. Derfor vil det give mening, at den understøttende undervisning lægges om til, at skolen kan yde højere grad af støtte til de to fag.

Skolen ansøger derfor om at udnytte muligheden i medfør af Folkeskolelovens § 16 b, stk. 1 om at gøre skoledagen kortere for eleverne på mellemtrinnet i skolens specialklasse B og i udskoling i skolens specialklasse C.

Skoledagen ønskes 3 timer kortere for specialklasserne og bliver herefter på 30 timer for mellemtrinnet og 32 timer for udskoling.

Ansøgningen omhandler skoleåret 2016/17.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

- Evaluering af kortere skoledag for specialklasseelever Vestervangskolen
- Ansøgning fra Vestervangskolen om kortere skoledag i 2016-17

---

48. Dispensation for Folkeskolelovens § 16 b - kortere skoledag

Sagsnr.: 17.01.00-A00-2-13 Sagsbehandler: Bo Meldgaard

Dispensation for Folkeskolelovens § 16 b - kortere skoledag

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Thomas Binderup

Sagsresume

Folkeskolelovens § 16 b handler om, at Kommunalbestyrelsen kan godkende at nedsætte undervisningstiden ved at aflyse den understøttende undervisning med henblik på at yde faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Der er indkommet 2 ansøgninger fra henholdsvis Lind Skole og Aulum-Hodsager Skole, hvor man søger dispensation.

Sagsfremstilling

Folkeskolelovens § 16 b giver skoleledere mulighed for at ansøge Børne- og Familieudvalget om lov til at omlægge undervisningstiden fra den understøttende undervisning til eksempelvis to-lærertimer eller tid til at afholde læringssamtaler.

2 skoler har allerede sendt deres ansøgninger, nemlig Lind Skole og Aulum-Hodsager Skole.

Lind Skole ansøger om at de i skoleåret 2016-2017 kan nedsætte elevernes ugentlige mødetid med 1 lektion i 4.-9. årgang. Eleverne i de pågældende årgange tilbydes 5 x 30 minutters understøttende undervisning.

Det betyder i praksis, at eleverne i stedet for 2½ times understøttende undervisning får 2 x 30 minutters understøttende undervisning til 1 lektion af 60 minutter med to-lærerordning.

Aulum-Hodsager Skole ansøger om at måtte afkorte skoledagen for 4. classes elever ved at konvertere den understøttende undervisning til to-lærertimer.

Der kan være gode grunde til, at en skoleleder ønsker at anvende ressourcerne fra den understøttende undervisning til andre formål.

Af hensyn til at sikre et fleksibelt, udviklingsorienteret og administrativt let system, vil det lette de decentrale lederes arbejde, hvis forvaltningen kan behandle disse ansøgninger administrativt, dersom ansøgningerne lever op til en række kriterier:

Omlægningen af timer fra den understøttende undervisning:

- Må ikke medføre et øget pasningsbehov
- Må ikke betyde omlægning af buskørsel
- Må ikke påføre forældrene udgifter

Til gengæld skal en omlægning af timer fra den understøttende undervisning:

- Sandsynliggøre øget læring og trivsel hos eleverne
- Have en klar pædagogisk begrundelse

Børne- og Familieudvalget har 3 yderligere muligheder for at forholde sig til disse ansøgninger:

1. Børne- og Familieudvalget behandler alle ansøgninger på deres møder, efterhånden som de indkommer
2. Børne- og Familieudvalget bemyndiger forvaltningen, for en 2-årig periode, at tage stilling til de indkomne forslag fra skolerne
3. Børne- og Familieudvalget beslutter, at den enkelte skole selv kan beslutte at nedsætte undervisningstiden

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	Børne- og Familieudvalget tager stilling til ansøgninger fra skolerne vedrørende § 16 b
at	strategien evalueres efter 2 år
at	forsøgsordningen evalueres efter den 2-årige forsøgsperiode i kvalitetsrapporten
at	Lind Skoles ansøgning imødekommes
at	Aulum-Hodsagers Skoles ansøgning imødekommes.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Indstilling godkendt, dog kan Aulum Hodsagers ansøgning ikke imødekommes på det foreliggende grundlag, idet der er behov for at den uddybes yderligere.

Bilag

- Ansøgning fra Lind Skole om kortere skoledag
- Ansøgning fra Aulum-Hodsager Skole om kortere skoledag
- Skoledagens længde mulighederne for afkortning
- Vejledning om skoledagens længde

49. Ny strategi for kompetenceudvikling af lærerne

Sagsnr.: 81.39.00-P21-1-16 Sagsbehandler: Bo Meldgaard

Ny strategi for kompetenceudvikling af lærerne

DIR	FOU	BFU X	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
-----	-----	----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Øvrige sagsbehandlere: Jette Nyland

Sagsresume

I Herning Kommune er det besluttet, at lærerne i 2018 skal have undervisningskompetencer i alle de fag, som de underviser i. Det kræver en stor indsats i forhold til efter- og videreuddannelse af lærerne. For at nå i hus med denne målsætning, så er det blandt andet af ressourcemæssige årsager nødvendigt at ændre strategien for lærernes kompetenceudvikling.

Børne- og Familieudvalget skal tage beslutning om den nye strategi for kompetenceudvikling af lærerne.

Sagsfremstilling

Folkeskolereformen stiller krav om fuld kompetencedækning i folkeskolens fag. Det vil sige, at lærerne skal have undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller have opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Formålet med dette er at sikre, at eleverne møder en undervisning af endnu højere faglig og pædagogisk kvalitet. Ved fuld kompetencedækning forstås, at 95 pct. af den fagopdelte undervisning i 2020 skal varetages af lærere med undervisningskompetence i faget.

Målsætningen om fuld kompetencedækning gælder alle fag og alle klassetrin. Det fremgår af folkeskolelovens § 40 som et nyt stk. 7 med følgende formulering: "Kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning). Kommunalbestyrelsen kan i helt særlige tilfælde med godkendelse af undervisningsministeren beslutte at fravige kravet om undervisningskompetence i 1. pkt."

I Herning Kommune er det vedtaget, at man vil være i mål med lærernes undervisningsfagskompetencer i 2018. For bedst muligt at kunne realisere målsætningen om fuld kompetencedækning i alle fag i 2018, skal den nuværende efteruddannelsesindsats for lærerne justeres.

Der er etableret et godt samarbejde med Ikast-Brande Kommune og VIA om en fælles indsats omkring lærernes kompetenceudvikling. I praksis betyder det for eksempel fælles udbud af kompetenceudviklingsforløb. Indtil nu har strategien været udbud af fulde undervisningsfag, hvor lærerne har skullet følge undervisning i et fag - for eksempel Håndværk og design - gennem et skoleår og efterfølgende gå til eksamen. Erfaringerne viser, at denne tilgang til efter- og videreuddannelse er meget ressourcekrævende for skolerne både i forhold til kursus- og vikarudgifter. Endvidere er det belastende for lærerne, at skulle forberede sig og gå til eksamen samtidig med, at den daglige undervisning skal passes. Konsekvensen er, at lærerne bliver stressede, springer fra undervejs i forløbene og ikke går til eksamen.

I september 2014 udsendte Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen og KL en vejledning: "Vurdering af folkeskolelæreres undervisningskompetence - værktøjer til inspiration".

I vejledningen på side 2 redegøres der for skolelederens muligheder for at lave et konkret skøn af den enkelte lærers undervisningskompetencer.

"At have kompetencer svarende til linjefag betyder, at læreren fx har en efteruddannelse, videreuddannelse, kompetencegivende uddannelse eller et længerevarende kursusforløb, der vurderes at give kompetencer svarende til linjefag. Skolens leder må foretage et skøn i denne forbindelse. (...) Endvidere fremgår det at "Det primære er ikke, hvor mange timer uddannelsen har varet, men hvilke kompetencer underviseren har opnået."

Med definitionen er det ikke afgørende, hvilke formelle kompetencer en lærer har (for eksempel omfanget af en formel kompetenceudviklingsaktivitet i relation til et undervisningsfag). Det afgørende er derimod, hvilke kompetencer læreren konkret besidder. Der er således ikke knyttet fx et formelt krav til indholdet eller omfanget af kompetenceudvikling, herunder er der ikke krav om en bestået prøve, bevis eller lignende. Det er denne definition, som lægges til grund i nærværende sammenhæng.

I forbindelse med skoleledernes indberetning af kompetenceafdækningen, udsendte Styrelsen for It og Læring i januar 2015 et skriv, hvori det nu præciseres, at: "Et grundfag (læreruddannelsen red.) giver i sig selv ikke kompetence svarende til undervisningskompetence. Et grundfag skal suppleres med en efteruddannelse, videreuddannelse eller et længerevarende kursusforløb, før det modsvarer kompetence svarende til undervisningskompetence."

Det foreslås derfor, at strategien for lærernes kompetenceudvikling ændres således, at der også kan udbydes skræddersyede forløb, som er målrettede kompetenceudviklings-behovet hos den enkelte lærer, og som giver den nødvendige certificering. Designet af uddannelsen bygger på undervisning i vekselvirkning mellem teori og praksis tæt på lærerens egen skole. Dette organiseres som ugentlige kursusdage henover et forløb, hvis længde afhænger af graden af kompetenceudviklingsbehov og certificering.

Kompetenceudviklingsoversigten for skoleårene 2013-14 til 2018-19, hvor de skræddersyede faglige opkvalificeringsforløb er indarbejdet, er vedhæftet som bilag.

Endvidere foreslås det, at skolelederen får mulighed for at vurdere lærernes undervisningskompetencer. Til skolelederens vurdering af lærerens samlede undervisningskompetence i et fag kan der peges på tre relevante hovedområder af kompetencer: Lærerens faglige viden og færdigheder, lærerens didaktiske viden og færdigheder og lærerens undervisningserfaring.

Det afgørende i skoleledelsens vurdering er, om den enkelte lærer reelt har viden, færdigheder, erfaring og handekompetencer inden for disse hovedområder, som samlet set sætter læreren i stand til at varetage undervisningen på niveau med en lærer med undervisningskompetence i faget.

Når skoleledelsen skal foretage den individuelle og konkrete vurdering af, om en lærer har undervisningskompetence i et fag, vil det bl.a. ske i en dialog med læreren. Til dette brug har CBL udarbejdet et kompetenceskema og en vejledning til at understøtte skolelederens vurderinger. Skemaet kan for eksempel indgå i den årlige MUS-samtale mellem skolelederen og læreren i den del af samtalen, der drejer sig om lærerens uddannelsesplan og behov for kompetenceudvikling set i sammenhæng med skolens samlede kompetence-behov.

Læreren kan af skolelederen vurderes til at have undervisningskompetence i et fag og der er, i denne sammenhæng, ikke behov for yderligere kompetenceudvikling. Såfremt læreren vurderes til ikke at have undervisningskompetence i et givet fag, eller vurderes til delvist at have undervisningskompetence i faget kan skolelederen i dialog med læreren beslutte opnåelse af fuld undervisningskompetence i et fag for eksempel er afhængig af deltagelse i et fagligt opkvalificeringsforløb.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	det fortsat er muligt at udbyde hele undervisningsfagsforløb for lærere
at	der gives mulighed for at udbyde faglige opkvalificeringsforløb for lærere
at	skolelederen med baggrund i kompetenceskemaet får mulighed for i konkrete tilfælde at vurdere om en lærer har undervisningskompetencer i et fag.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Indstilling godkendt, idet det bemærkes at tredje at, afventer behandling i forligskreds for så vidt angår målsætningen for linjefagsdækning, og at MED systemet inddrages i det videre arbejde.

Bilag

- Kompetenceudviklingsoversigt
- Skolelederens vurdering

---

50. Implementering af skolereformen i Herning Kommune

Implementering af skolereformen i Herning Kommune

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Thomas Binderup

Sagsresume

På Herning Kommunes skoler er arbejdet med implementeringen af de mange elementer i folkeskolereformen fortsat i fuld gang – og skolerne har de første år gjort sig mange gode erfaringer. Børne- og Familieudvalget fik på sit møde den 10. februar 2016 (pkt. 15) en aktuel status på implementeringen af skolereformen i Herning Kommune. Med baggrund i tre oplæg blev udvalgte tematikker i reformen drøftet. Udvalget skal nu træffe beslutning om udvalgte punkter i forhold til den videre implementering af indholdsdelene i folkeskolereformen i Herning Kommune.

Sagsfremstilling

Arbejdet med folkeskolereformens indhold i Herning Kommune sker med udgangspunkt i folkeskolens formålsbeskrivelse, som den fremgår af folkeskoleloven og af Fælles Mål for fagene. Derudover har Børne- og Familieudvalget foretaget en række prioriteringer af betydning for, hvordan vi i Herning Kommune ønsker at arbejde på folkeskoleområdet. Prioriteringer og rammebeslutninger, som er med til at tydeliggøre, hvordan vi ønsker skolerne udviklet og hvilke mål, som Børne- og Familieudvalget har fokus på.

Strategi for kompetenceudvikling

Der er både fokus på den individuelle læring og på den organisatoriske læring. Alle skoleledelser og pædagogiske medarbejdere skal have kompetencer, så de både kan arbejde inkluderende, og anvende individ-, klasse- og skoledata til at skabe øget læring og trivsel.

Den pædagogiske udvikling på skolerne er den vigtigste læringsarena, og derfor er det her, den pædagogiske praksis skal udvikles. Denne prioritering har som konsekvens, at de pædagogiske udviklingskonsulenter i Center for Børn og Læring (CBL) har som deres primære opgave at fungere procesfaciliterende for de lokale pædagogiske udviklingstiltag.

For at sikre at de forskellige medarbejdergrupper trækker i samme retning, udarbejdes der en central kompetenceudviklingsstrategi for skoleledelserne og de pædagogiske medarbejdere. Strategien skal gælde i perioden fra 2016-20 og sikre, at der sker et koordineret kompetenceudviklingsarbejde, hvor hensynet til elevernes læring og trivsel prioriteres højt.

Dette kompetenceudviklingsarbejde konkretiseres i en særskilt kompetenceudviklingsplan, der beskriver, hvordan Herning Kommune arbejder mod målet om fuld undervisningskompetence inden 2020.

Et andet fokus i strategien bliver at styrke kompetencer, der kan understøtte, at de politiske målspor og beslutninger nemt kan føre til udmøntning og handlinger på den enkelte skole.

Kvalitetsrapport

Kvalitetsrapporten er det samlende dokument, som for den enkelte skole og skoleområdet anvendes til at igangsætte, målstyre og evaluere centrale politiske målsætninger i forhold til skolerne.

Kvalitetsrapporten er todelt, og består af:

- De decentrale lederes sammenfatning af data fra udtræk af data fra Styrelsen for It og Lærings (STIL) Ledelses Informations System (LIS), og Hjernen og Hjertet samt
- De decentrale lederes sammenfatning af de forandringsmodeller, der er arbejdet med i løbet af det pågældende skoleår.

LIS-rapporten udarbejdes af Styrelsen for It og Læring, og indeholder samtlige data, der er obligatoriske for Kvalitetsrapporten, jævnfør: Bekendtgørelse om kvalitetsrapporter i folkeskolens §40a, stk. 5 samt Lovbekendtgørelse nummer 665 af 20. juni 2014.

Kvalitetsrapporten udarbejdes hvert andet år i januar. Kvalitetsrapporten behandles og godkendes formelt af Børne-og Familieudvalget senest marts, og danner baggrund for kvalitetsdialoger imellem decentrale ledere og forvaltningen i løbet af februar - marts. I maj afholdes samrådsmøde, hvor forvaltningen faciliterer bestyrelses, decentrale lederes og politikeres læringsdialoger om kvalitet, mål og indsatser i forhold til planlægningen af arbejdet med de politiske mål i det kommende skoleår.

Læringsdialoger

Læringsdialogen er den samtale, som gennemføres overalt på skoleområdet. Centerlederen på skoleområdet har læringsdialogen med de decentrale ledelser. De pædagogiske udviklingskonsulenter deltager i dialogen med de decentrale ledelser og de faglige vejledere på skolerne. De decentrale ledelser har læringsdialoger med det pædagogiske personale på egen skole. Det pædagogiske personale har læringsdialoger med eleverne. Alt afhængig af på hvilket niveau dialogen finder sted, vil spørgsmålene og drøftelserne være forskellige. Det der binder læringsdialogerne sammen er, at de alle har som mål at støtte op om læringsdagsordnen, som bliver sat i spil med henblik på til stadighed at skabe en fornyet og forbedret praksis på skolerne.

Læringsdialogen er en samtale mellem decentrale ledere og forvaltningen på baggrund af data og resultater i kvalitetsrapporten. På baggrund af en dialog om disse resultater besluttet, hvilke indsatser den enkelte skole skal prioritere i kommende skoleår. Derefter knytter forvaltningen en konsulent på udviklingsforløbet med henblik på at etablere og facilitere en proces, der via opstilling af en forandringsmodel sikrer et målrettet og prioriteret udviklingsforløb.

Den decentrale ledelse vil dermed have mulighed for at fortsætte læringsdialogen på egen skole med sit ledelsesteam, bestyrelse, faglige vejledere og personale, med henblik på at indfri en bestemt og fokuseret målsætning.

De faglige vejledere har, i samarbejde og i overensstemmelse med den decentrale ledelse, en rolle i at fortsætte og konkretisere læringsdialogen på egen skole, i samarbejde med det pædagogiske personale.

I de år hvor der ikke udarbejdes en kvalitetsrapport danner de decentrale lederes sammenfatning af de forandringsmodeller, der er arbejdet med i løbet af skoleåret, udgangspunktet for kvalitetsdialogerne. CBL udarbejder et årshjul, som beskriver læringsdialogforløbene i skoleområdet.

Målbevidst læring

I Herning Kommune arbejdes der med målstyret undervisning ud fra begrebet målbevidst læring. Begrebet blev introduceret på et kick off arrangement i Snebjerg den 11. november 2015. I det følgende udfoldes begrebet målbevidst læring.

For at hjælpe eleverne til et højere præstationsniveau, må de vide, hvad der er fokus på og hvad den pågældende lektion handler om, fordi det så er kendt for dem, hvad der forventes af dem. Det er en måde at tage elevernes tid og bestræbelser alvorligt på, da de så at sige får

tømmerne til deres egen læring i hænderne. Eleverne er i skole for at lære, og derfor skal de også vide, hvad lærerne har til hensigt at undervise dem i og hvad der deraf forventes af dem. I princippet bør der ikke foregå undervisning, uden eleverne ved, hvad formålet er og hvad de skal lære i det pågældende forløb.

Læringsmål er mål for, hvad eleverne skal kunne og hvad de skal vide – altså mål for elevernes læringsudbytte. Målbevidst læring, hvor lærere og elever er engageret om at nå læringsmål, giver større læringsudbytte for eleverne end undervisning, hvor læringsmål er fraværende eller ikke tydelige for eleverne. Synlig, målbevidst undervisning sætter elevernes læringsudbytte i centrum. Fokus er elevernes læringsudbytte, og målbevidst undervisning er en tilgang til at nå dette.

Synlig og læringsmålsbevidst undervisning en praksisnær forståelse, hvor det, at underviserne er bevidste om at arbejde med synlige læringsmål, handler om, at lærer og elev ved, hvad der skal læres.

Indholdet i undervisningen tænkes som middel, ikke som mål i sig selv. Dermed skal læreren også kunne reflektere over, om aktiviteterne og metoderne er de rigtige. Det kræver fokus på sine undervisningskompetencer. Forskningen viser, at læringsmål gør undervisningen mere transparent. Det bliver tydeligt for enhver, hvor man skal hen. Det er også en hjælp til teamsamarbejde, når målene er klare.

Den læringsmålbevidste undervisning begynder med det, den traditionelle undervisning forstår som afslutning, nemlig elevernes læringsresultater. Tidlig formativ evaluering – altså evaluering for læring, ikke af læring – informerer læreren om, hvor eleverne befinder sig i forhold til målene. Når man ved det, kan man - med blik for det næste forløb – tilrettelægge undervisningen. Læreren skal kunne nedbryde Fælles Mål til læringsmål for det konkrete forløb, og lade sine videre undervisningsmæssige beslutninger styre af disse mål.

Når fokus er rettet mod elevernes læring, og ikke på den mest praktiske afvikling af fagene, bliver det muligt at tilrettelægge andre former for læreprocesser, end dem der kan tilrettelægges inden for de enkelte fag. Når fokus er rettet på elevernes læring bliver det tydeligt, at eleverne lærer i mange sammenhænge, også uden for skolen. Sprog, samfundsforhold og matematik er eksempler på discipliner, elever tilegner sig derhjemme ved middagsbordet, på fritidsjob eller under online spil på computeren.

Dermed er det også vigtigt af hensyn til elevernes læringsudbytte, at der er gode samarbejdsrelationer til omverdenen.

Skoleledelsernes kompetenceudvikling i forhold til ledelse af læring

Skoleledelserne skal have udviklet deres kompetencer til at lede indholdsdelene i skolereformen. Fra projektet "Indhold i skolereformen" har seks pædagogiske afdelingsledere opnået gode erfaringer i arbejdet med aktionslæringsforløb og de forandringsmodeller, som fremadrettet indgår som væsentlige dele af den nye kvalitetsrapport. De øvrige skoleledelser og CBL's konsulenter skal opnå tilsvarende kompetencer via deltagelse i et uddannelsesforløb udviklet af CBL i samarbejde med VIA.

Det konkrete forløb afvikles i de seks ledernetværk – gerne i forlængelse af de ordinære netværksmøder - og svarer indholdsmæssigt til et modul med 5 ECTS point på diplomuddannelsen i ledelse. Forløbet afsluttes med evaluering.

Indhold i skolereformen

Projekt "Indhold i skolereformen" har i skoleåret 2015-2016 haft fokus på at udvikle en tilgang til målbevidst læring i henholdsvis: dansk, matematik eller bevægelse i fagene. Fra skoleåret 2016-2017 og 2017-2018 har projekt "Indhold i skolereformen" fokus på at udvikle en feedback kultur med udgangspunkt i James Nottinghams 3 spørgsmål:

1. Hvad vil jeg opnå?
2. Hvordan klarer jeg mig indtil videre?
3. Hvad er mine næste skridt?

Dermed vil tovholderne på projekt "Indhold i skolereformen", sammen med forvaltningen, være sparringspartnere for skoleledelsernes arbejde med målbevidst læring indtil udgangen af skoleåret 2017-2018.

De faglige vejledere

Som en konsekvens af forandringshastigheden på skolerne, er det en bevidst prioritering, at skolernes faglige fyrtårne – de faglige vejledere - skal være at finde i første række. Lokalt på skolerne ønskes det at udvikle og understøtte de faglige vejledere. Derfor har de enkelte skoler forskellige specialistfunktioner. De faglige vejledere skal være så tæt på praksis som muligt, fordi det giver den bedste forankring på skolen og mulighed for tilpasning lokalt. De pædagogiske medarbejdere vil via dialogen med de faglige vejledere over tid i stigende grad erfare, at de selv har redskaberne til at mestre de pædagogiske udfordringer, som de møder i undervisningen.

I Herning Kommune er der således mindst fire vejledere på hver skole inden for følgende områder:

- Læsevejledere
- Matematikvejledere
- AKT-vejledere og
- It- og medievejleder

Hver af de fire vejledergrupper varetager lokalt på skolen pædagogisk sparring og udvikling i forhold til konkrete didaktiske og læringsmæssige indsatser. Vejlederne er den direkte adgang til støtte og sparring med kollegaerne, så de er up-to-date med den nyeste viden om læring.

Hver vejledergruppe indgår i et fælles kommunalt netværk, som har en pædagogisk udviklingskonsulent som tovholder. Netværkene mødes et antal gange i løbet af skoleåret.

I forbindelse med skoleårets opstart i august 2016 indkaldes de 4 vejledergrupper til et 2-dages kompetenceforløb, forestået af forvaltningen.

På dette kompetenceforløb klædes de faglige vejledere på i forhold til at kunne vejlede deres kollegaer om målbevidst læring og til at kunne arbejde med forandringsmodeller på deres pågældende område. Kompetenceforløbet veksler mellem oplæg, drøftelser i grupper samt praktisk arbejde med udviklingsprocesser, der har forandringsmodellen som styrende omdrejningspunkt. På kompetenceforløbet deltager også CBLs konsulenter, som leder arbejdet i de respektive grupper (fx dansk, matematik eller IT- og medie).

De decentrale ledere har mulighed for at deltage i vejledernes kompetenceforløb.

Pædagogiske temamøder og skoleledermøder

Nogle pædagogiske temamøder og skoleledermøder, som afholdes i skoleårene 2016-17, 2017-18 og 2018-19 tænkes anvendt til vidensdeling og erfaringsdeling om de politisk besluttede målspor og strategier de politisk besluttede strategier – fx vil læsekonsulenten afholde et temamøde om arbejdet med forandringsmodellerne i forhold til udvalgte elementer i strategi og handleplan for sprog og læsning.

Pædagogisk Læringscenter

Det Pædagogiske Læringscenter (PLC) har fokus på at kvalificere de professionelle praksis med vejledning, forskningsbaseret viden og fokus på resultater.

PLC organiserer den enkelte skoles faglige vejledere indenfor:

- Sprog og læsning
- Matematik og natur
- AKT
- IT- og medievejledere

De faglige vejledere er således tilknyttede skolens PLC, og mødes som udgangspunkt 4 gange om året sammen med den pædagogiske udviklingskonsulent, der er tilknyttet vejlederne.

Samarbejdsrelationer til omverdenen

Et udviklende skoleområde har brug for at søge inspiration og vidensdele med andre aktører fra omverdenen. Derfor hentes der inspiration fra såvel egne rækker som folk udefra.

Det handler om alt fra samarbejde mellem den enkelte skole og de lokale idrætsforeninger, virksomheder og kulturinstitutioner, til nationale og internationale studieture, til besøg af udenlandske undervisere og endelig til mere formelle samarbejdsprojekter med relevante vidensinstitutioner i både ind- og udland.

Derudover er deltagelse i relevante konferencer og netværk en naturlig del af den faglige ajourføring, der foregår på alle niveauer. Alle kan have glæde af at hente inspiration til deres arbejde. Omvendt er det også en pligt at bidrage med vores viden og erfaringer, og dermed være med til at løfte vores kollegaer uden for Herning Kommune. Vi stræber altid efter at samarbejde med de bedste, da vi tror på, at det giver den største værdi.

Det fælles elevråds og skolebestyrelsernes inddragelse

Det er skolernes opgave at uddanne livsduelige elever, der har mod på og kompetencer til at udvikle den velstand, som vores samfund i dag bygger på. Det handler også om at gøre eleverne til aktive medspillere i udviklingen og opretholdelsen af vores demokratiske samfund. Derfor er det vigtigt, at eleverne oplever, at de har indflydelse på deres egen skoledag, fordi det giver større læring og bedre trivsel. De forandringer, som skolereformen medfører i det daglige på skolen, kræver at eleverne tages med på råd. Det fælles elevråd og elevrådet på skolen er elevernes stemme i forhold til den nye læringsdagsorden. Konkrete temaer vil derfor naturligt indgå på de møder som elevrådene afholder.

Forandringerne i folkeskolen kræver en bred involvering, og det handler om at give alle mulighed for at spille ind med, hvordan de mener fremtidens læringspraksis bør være. Derfor er det også selvfølgelig, at skolebestyrelserne indgår som aktive rammesættere under mottoet "sammen skaber vi den nye læringsdagsorden". Skolebestyrelserne vil ud over den lokale indflydelse på skolen også blive gjort til medskabere på bestyrelseskurser og samrådsmøderne.

Elevernes uddannelsesvalg

Børne- og Familieudvalget har været på studietur til Schweiz for at søge inspiration til arbejdet med elevernes overgang til ungdomsuddannelserne og det efterfølgende arbejdsliv.

Der iværksættes et konkret skoleudviklingsprojekt med baggrund i de erfaringer som Børne- og Familieudvalget har indhentet i Schweiz.

Konkret vil projekterne fokusere på overbygningsskolernes arbejde med elevernes uddannelsesplan, uddannelsesparathedsvurderinger samt forældre og læreres samarbejde omkring de unges uddannelsesvalg. Ungdomsuddannelserne, UU og erhvervslivet er naturlige samarbejdspartnere.

Elementer som erhvervspraktik og fokusering på bestemte faglige områder, som kan understøtte uddannelsesvalget indgår i udviklingsprojekterne. Endvidere påtænkes det at udarbejde en strategi for "Job og uddannelsesundervisningen", hvor de konkrete erfaringer fra udviklingsprojekterne tænkes fastholdt.

Der udpeges 4 pilotoverbygningsskoler til de konkrete projekter i skoleåret 2016-17.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	der udarbejdes en central kompetenceudviklingsplan for skoleledelserne og de pædagogiske medarbejdere som gælder i perioden fra 2016-20
at	der hvert andet år udarbejdes en todelt kvalitetsrapport med data som både for den enkelte skole og hele skoleområdet anvendes til at igangsætte, målstyle og evaluere centrale politiske målsætninger i forhold til skolerne
at	der med baggrund i data og resultater i skolernes kvalitetsrapporter med faste intervaller beskrevet i et årshjul afvikles læringsdialoger på alle niveauer i skoleområdet
at	at arbejdet med elevernes målstyrede læringsprocesser fremadrettet i Herning Kommune benævnes målbevidst læring
at	alle medlemmer af skolernes ledelsesteams skal deltage i et kompetenceudviklingsforløb med undervisning i forandringsmodeller og aktionslæringsforløb svarende til et modul med 5 ECTS point på diplomuddannelsen i ledelse
at	tovholderne fra projekt "Indhold i skolereformen", sammen med CBL fremadrettet er sparringspartnere for skoleledelsernes arbejde med målbevidst læring indtil udgangen af skoleåret 2017-2018
at	skolernes læsevejledere, matematikvejledere, AKT-vejledere og it- og medievejledere organiseres i forvaltningsunderstøttede kommunale netværk og deltager i et kompetenceudviklingsforløb, så de klædes på i forhold til at kunne vejlede deres kollegaer om målbevidst læring og til arbejdet med forandringsmodeller på eget fagområde
at	nogle af de pædagogiske temamøder og skoleledermøder, som afholdes i skoleårene 2016-17, 2017-18 og 2018-19 anvendes til vidensdeling og erfaringsdeling om de politisk besluttede målspor og strategier
at	skolens Pædagogiske Lærings Center fremadrettet organiserer den enkelte skoles faglige vejledere indenfor: Sprog og læsning, matematik og natur, AKT og it- og medievejledning og at vejlederne mødes 4 gange årligt med en pædagogisk udviklingskonsulent fra CBL
at	skoleområdet centralt såvel som decentralt søger inspiration og udveksler viden med andre aktører fra skoleverdenen både lokalt, nationalt og internationalt
at	skolernes elevråd og det fælles elevråd samt skolebestyrelserne inddrages via bestyrelseskurser og samrådsmøder i arbejdet med målbevidst læring
at	der i skoleåret 2016-17 på 4 overbygningsskoler gennemføres et skoleudviklingsprojekt, hvor der fokuseres på kvalitetssikring af elevernes uddannelsesvalg og at resultaterne fastholdes i en strategi for "Job og uddannelse"

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt.

51. Fordeling af budget til forbrugsafgifter for folkeskoleområdet, Ny model

Sagsnr.: 00.01.00-A00-3-16 Sagsbehandler: Jytte Grønkjær Jensen

Fordeling af budget til forbrugsafgifter for folkeskoleområdet, Ny model

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Bo Meldgaard

Sagsresume

I efteråret 2015 blev der af forvaltningen nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra kommunale ejendomme, skoleledergruppen samt CUO i Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en ny fordelingsmodel for det samlede budget til forbrugsafgifter. På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen præsenteres der i det følgende et forslag til en ny fordelingsnøgle.

SagsfremstillingBaggrund

Børne- og familieudvalget godkendte i sit møde den 18. juni 2008 et oplæg til decentralisering af budgettet til forbrugsafgifter på skoleområdet. Det blev vedtaget, at hver enkelt skole skulle have budgettildeling svarende til det gennemsnitlige forbrug/regnskab de seneste 3-5 år. I modellen blev det ligeledes vedtaget, at budgetrammen skulle indeholde vandafledningsafgift. Endvidere blev der indføjet en forsikringsordning, således at der højst vil kunne foretages +/- 5 % i overførsel i forhold til det korrigerede budget. Ovenstående model blev til efter kommunalreformen i 2007, hvor der skete en harmonisering af fire kommuners praksis i forhold til ressourcefordeling.

I budgettallene fra 2014 fremgår det, at skolerne har fået tilført 2,086 mio. kr. i det korrigerede budget, hvor det vedtagne budget udgjorde 17,2 mio.kr ved årets start. Behovet for omplaceringer i løbet af året har givet anledning til at drøfte anvendeligheden af den nuværende budgetmodel og om der er andre muligheder for en fordelingsnøgle af budgettet. Derfor blev der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra kommunale ejendomme, skoleledergruppen samt CUO i Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en ny fordelingsmodel for det samlede budget til forbrugsafgifter. På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen præsenteres der i det følgende et forslag til en ny fordelingsnøgle.

Model for fordeling af ressourcer

Den udmeldte budgetramme til forbrugsafgifter for 2016 danner udgangspunkt for den samlede sum til fordeling til skolerne. Den samlede ramme til fordeling er således 16,8 mio. kr. i 2016. På baggrund af arbejdsgruppens drøftelser er gruppen blevet enige om at anbefale en fordelingsnøgle, der baseres på det gennemsnitlige bogførte forbrug de seneste 3 år. En model, der er tilsvarende den Herning kommune har på dagtilbudsområdet. Modellen er valgt ud fra den betragtning, at den overordnet afspejler både elev-, areal- samt brugsmæssige forskelle, hvilket er i overensstemmelse med hidtidig praksis. For modellen gælder der, at det samlede fordelte budget kan ikke udgøre mere end det pågældende års udmeldte budgetramme. Fordelingsnøglen for budget 2016 fremgår af det vedlagte bilag 1. Denne foreslås at have sin ikrafttræden pr. 1. januar 2016.

Forsikringsordning

Arbejdsgruppen anbefaler, at der i den nye ordning sikres et incitament, som beror på økonomisk ansvarlighed for den enkelte skole samtidig med, at der er en vis grad af fælles ansvarlighed skolerne imellem for udgiftsudviklingen på området. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at den nuværende forsikringsordning, hvor der maks. vil kunne foretages +/- 5 % i overførsel i forhold til det korrigerede budget, bliver erstattet med en ny ordning. I den nye ordning puljes de enkelte skolars eventuelle mindreforbrug sammen ved årets udgang og fordeles forholdsmæssigt på skoler med merforbrug. I det tilfælde hvor der er et generelt mindreforbrug tilfalder restbeløbet de centrale konti. I det modsatte tilfælde, hvor der samlet set forbruges mere end den samlede budgetsum, dækkes merforbruget forholdsmæssigt af de skoler som har oparbejdet merforbruget.

Budgetreguleringer i løbet af året

Den nuværende praksis med energirenoveringer betyder, at de skoler som får foretaget energirenoveringer bliver budgetreguleret i samme budgetår svarende til den beregnede besparelse. Arbejdsgruppen anbefaler, at den beregnede besparelse på baggrund af energirenoveringerne fremadrettet budgetreguleres af den samlede ramme på området, hvorved den samlede sum til fordeling nedbringes.

Såfremt der sker andre reguleringer i form af f.eks. ændringer i arealbidrag eller skolernes bygningsmasse vil disse ligeledes blive reguleret i den samlede budgetramme til fordeling.

Økonomi

Forslaget omfordeler indenfor den nuværende budgetramme.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	ovenstående fordelingsnøgle, der baserer sig på det gennemsnitlige bogførte forbrug de seneste 3 år godkendes
at	+/- 5 %-reglen erstattes med en ny ordning, hvor de enkelte skolars mindreforbrug puljes sammen ved årets udgang og fordeles forholdsmæssigt på skoler med merforbrug
at	reguleringer i form af f.eks. ændringer i arealbidrag, skolernes bygningsmasse eller beregnede besparelser på energirenoveringer sker som regulering i den samlede budgetramme til fordeling
at	ovenstående model har sin ikrafttræden pr. 1. januar 2016.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Godkendt med bemærkning om at Børne- og Familieudvalget opfordrer skolerne til fortsat at arbejde med energioptimering.

Bilag

- Forbrugsafgifter skoler

52. Evt./meddelelser fra udvalgets medlemmer - åbne

Sagsnr.: 00.00.00-P19-2-16 Sagsbehandler: Birgitte Bach

Evt./meddelelser fra udvalgets medlemmer - åbne

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

- Kommissorium for Samrådet på dagtilbuds- og skoleområdet
- Helen Sørensen, Herningegnes Lærerforening deltager med henblik på tidligere fremsendt undersøgelse af lærernes arbejdstid samt en drøftelse af status på skolereformen
- Opfølgning på studietur til Schweiz

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	orientering tages til efterretning.
----	-------------------------------------

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Orientering er taget til efterretning.

Opfølgning på studietur genoptages på næste møde.

Bilag

- Kommissorium for samrådet og samrådets FU på dagtilbuds- og skoleområdet

---

53. Evt./meddelelser fra udvalgets medlemmer

Sagsnr.: 00.00.00-P19-2-16 Sagsbehandler: Birgitte Bach

Evt./meddelelser fra udvalgets medlemmer
